

Oslo, 11/09-2018

INNSPILL TIL FOLKEHELSEMEDLINGEN

Unge funksjonshemmede er en interesseorganisasjon for 35 diagnoseorganisasjoner for ungdom. Vi er en kunnskapsleverandør og samarbeidspartner innenfor utdanning inkluderende arbeidsliv, ungdomshelse og brukermedvirkning.

En god folkehelsepolitikk ivaretar et bredt spekter av faktorer som bidrar til å styrke befolkningens helse. Dette betyr å styrke de faktorer som bidrar til bedre helse, og å forebygge og svekke de faktorer som fører til dårlig helse. Unge funksjonshemmede er glade for at det kommer en folkehelsemelding, og ønsker med dette å gi våre innspill.

Tilgjengelige og inkluderende fritidstilbud

Sosial kontakt og aktivitet er to faktorer som bidrar til god psykisk og fysisk helse. For ungdom er arenaer som fritidsklubber, idrettslag og ulike foreningstilbud sentrale sosiale arenaer. Det er her vennskap stiftes, og det er gjennom slike aktiviteter at interesser og personlighet formes. Tilbudene er ofte en forlengelse av det som skjer på skolen, og viktige møtepunkter i lokalsamfunn landet over. Det er derfor avgjørende at disse arenaene er tilgjengelige og inkluderende. Ifølge tall fra SSB opplever kun 40% av ungdom med funksjonsnedsettelse at livet deres er meningsfylt.¹ Blant årsakene finner undersøkelsen manglende deltakelse i sosiale aktiviteter, og at de føler seg ensomme. Dette er uakseptabelt høyt, og illustrerer viktigheten av tilgjengelige og inkluderende fritidstilbud.

Unge funksjonshemmede mener Folkehelsemeldingen må inneholde konkrete tiltak for å sikre tilgjengelige og inkluderende fritidstilbud; herunder universell utforming som strategi.

Gode rammevilkår og styrkede tilskuddsordninger for frivilligheten

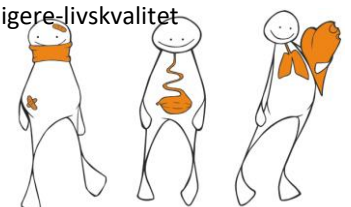
Et viktig bidrag til bedret folkehelse er å styrke frivilligheten. Frivilligheten bidrar med møteplasser og aktiviteter for alle grupper med alle slags interesser og forutsetninger. Det unike ved norsk frivillighet er at den bygges av medlemmer nedenfra og opp, og bidrar sterkt til den enkeltes livskvalitet og mestringfølelse. Deltakelse i frivilligheten kan også innebære interessepolitisk arbeid, og er på den måten en sterk bidragsyter til å bygge og styrke demokratiet. For unge med funksjonsnedsettelse kan det å engasjere seg i frivilligheten bygge kompetansen nødvendig for å sikre seg jobb i fremtiden.

Unge funksjonshemmede mener frivillig sektor må sikres gode rammevilkår og styrkede tilskuddsordninger for å best mulig kunne ivareta sin samfunnsrolle.

Ungdomshelsestrategien 2016-2021

Unge funksjonshemmede var en sentral pådriver for Ungdomshelsestrategien. Denne inneholder en rekke gode tiltak som vil bidra til å fremme folkehelse blant ungdom. Her fremheves viktigheten av å sikre gode oppvekstvilkår, og å utjevne sosiale helseforskjeller. Vi ønsker å fremme spesielt behovet for økt kompetanse rundt ungdomsvennlige helsetjenester også i primærhelsetjenesten. Det er svært

¹ <https://www.ssb.no/helse/artikler-og-publikasjoner/unge-med-nedsatt-funksjonsevne-har-darligere-livskvalitet>

viktig at ungdom involveres i utformingen av tjenester som berører dem, og det sikres tilgjengelige og samordnede tjenester for unge brukere.

Ungdomshelsestrategien er skissert for perioden 2016-2021, og vi legger derfor til grunn at denne vil utgjøre en sentral del av den nye Folkehelsemeldingen.

Skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom

En sentral del av Ungdomshelsestrategien er tilgjengelige og styrkede lavterskel helsetilbud for ungdom. Skolehelsetjenesten og helsestasjoner er sentrale folkehelse tilbud for ungdom. Her kan de henvende seg for spørsmål og veiledning om fysisk, psykisk og seksuell helse. Dessverre opplever mange at helsesøster sjelden er tilgjengelig på sin skole, og at åpningstidene ved helsestasjonene er lite tilpasset i forhold til skole, fritid m.m. Det er også et stort behov for mer tverrfaglighet i primærhelsetjenesten for å møte ungdom med sammensatte behov.

Unge funksjonshemmede mener Folkehelsemeldingen må inneholde konkrete tiltak for å styrke skolehelsetjenesten og helsestasjoner for ungdom.

Seksuell helse

Unge funksjonshemmede mener at seksuell helse må ses i sammenheng med både psykisk og fysisk helse, og stortingsmeldingen om folkehelse må ta utgangspunkt i at vi mennesker er seksuelle hele livet, at alle har en seksualitet.

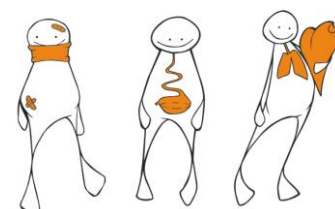
Regjeringens melding må, i tillegg til forebyggende tiltak, inkludere helsefremmende tiltak, og på den måten bidra til god helse og økt livsmestring, for alle, uavhengig av alder, kjønn, status, geografi, funksjonsevne eller lignende. Meldingen må videre være inkluderende og bidra til å fremme mangfold.

Psykisk helse som likeverdig i folkehelsearbeidet

Psykiske lidelser utgjør en stor helserisiko for ungdom og unge voksne. I lys av de urovekkende tallene fra SSB, kan man mistenke at ungdom med funksjonsnedsettelse kan være ekstra utsatt, og dermed en viktig målgruppe for forebyggende arbeid. God psykisk helse skapes på alle samfunnsarenaer, og det kreves en helhetlig og koordinert innsats for å ivareta befolkningens behov på dette området. God folkehelsepolitikk virker forebyggende. Tidligere har vi nevnt deltakelse i sosialt liv, fritidsaktiviteter og frivilligheten som viktige bidrag til å bedre den psykiske helsen til unge med funksjonsnedsettelse.

Det er også svært viktig med gode lavterskel helsetilbud som har kompetanse på psykiske helseutfordringer, og det som kan være spesifikt for ungdom. I Regjeringens strategi for god psykisk helse (2017-2022) heter det at psykisk helse skal være en likeverdig del av folkehelsearbeidet. Unge funksjonshemmede legger dette til grunn, og forventer å se konkrete tiltak i den nye Folkehelsemeldingen for å bedre ungdoms psykiske helse og tilhørende tilbud.

Unge funksjonshemmede mener psykisk helse må utgjøre en likeverdig del av folkehelsearbeidet, og forventer at den nye Folkehelsemeldingen inneholder konkrete tiltak for å bedre ungdoms psykiske helse og tilhørende tjenestetilbud.

Med vennlig hilsen,

Camilla Lyngen

Camilla Lyngen
Styreleder

Synne Lerhol

Synne Lerhol
Generalsekretær

